

Nemzetiségi nap

Már évek óta megrendezi a helyi Szlovák Önkormányzat Szent László búcsúnk környékén a Nemzetiségi napot Dombai Gáborné, Jutka vezetésével. Az idei - június 28-án - is nagyon sikeresnek mondható. Hosszú előkészületek történtek: mindkét zenekar és a népdalkör hetente próbát tart, Jutka Edittel pályázatot írtak, közvetlenül előtte a segítő csapat a főzést készíti elő és elkészíti az ételt, berendezik az iskola udvarát, hogy alkalmassá tegyék az előadások megtartására és a vendégek fogadására, a népdalkörösök sütnek ez alkalomra is, és sorolhatnám tovább a teendőket, biztosan sok mindent kihagytam. Ebben az évben Csövérről, Hévízgyörkről, Kerepesről, Kóspallagról, Pilisszentlélekről, Szlovákiából Jur nad Hronom (Garamszentgyörgy) helységről Helena Valentová vezetésével és Pilisszentlászlóról pedig a Vadvirág óvodások, a Waldorfos szülői kórus és a Nefelejcs Népdalkör lépett föl. Eddig a "hivatalos" tudósítás. Először jöttek Pilisszentlélekről Márti vezetésével és Hévízgyörkről. szintén most először tisztelték

meg látogatásukkal és színvonalas műsorukkal Helenkáék, akiknek különösen nagyon örültünk, mert még a kitelepítések idején kerültek ki Szlovákiába és most a szülőhazájukba jöttek vissza! Ezzel nincs vége, igazából most kezdődik velük az együttműködés!

Azért is szeretem ezeket az alkalmakat, mert őszinte barátság és szeretet köt össze minket. Mint ahogy Johanna (Csövérről) mondja: azért jönnek ide szívesen, mert szeretjük őket. De ugyanígy vannak ezzel a kerepesiek és kóspallagiak is. Szeretem azt is, hogy mindenki lelkes, hogy hallhatom ezeket a csodaszép szlovák népdalokat, hogy láthatom ezeket az örömteli arcokat! Szeretjük az asztaloknál az étkezés utáni közös énekléseket, az utána következő bált, a jókedvet, az örömet, szóval mindent, ami ott történik! És ezzel nem vagyok egyedül.

Sok fiatal és gyermek is velünk ünnepelt. Kíváncsi vagyok, hogy ők is folytassák ezt a hagyományt a jövőben!

Elsík Vilmosné Margit

Polgárőrség védőszentje Szent László szobor koszorúzása Pilisszentlászlón

Június 18-án szerdán a Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület megemlékezett, előző évek hagyományát ápolva településünk névadójának Szent László szobrának polgárőrség védőszentjére ahol koszorúzására került sor. Településünket az a megtiszteltetés érte, hogy a rendezvényen részt vett az Országos Polgárőr Szövetség elnöke Dr. Túrós András ny. rendőr altábornagy, illetve az Országos Kriminalisztikai és Detektív Egyesület elnöke Prof. Dr. Sallai János.

Tizenhét Szentlászló névvel rendelkező település közül Pilisszentlászló csak az egyik. A középkorban a falut Kékesnek hívták, majd a török hódoltság utáni az újra betelepülő falu a Szentlászló nevet kapta. Azonban az, hogy a török kiűzése után a betelepülő szlovákok és lengyelek Szentlászlóról nevezték el a korábbi Kékes települést, az nem véletlen.

Szent Lászlónak lengyel vonatkozású kapcsolata van, hiszen Lengyelországban született. Az erős központi hatalmat kialakító uralkodó a törvényhozás területén is maradandót alkotott. A fő téren iskola mellett elhelyezett I-II világháborús emlékműnél is elhelyeztünk egy kis koszorút. Dr. Sallai János egy kiselőadást tartott Pilisszentlászló településével kapcsolatosan, majd Dr. Túrós András mondott egy rövid beszédet. I-II világháborús emlékműnél Franyó Rudolf emlékezett meg a falu első és második világháború hőseiről. A koszorúzási ünnepségen Mihics József egyesületi elnök, Franyó Rudolf alelnök, író-műfordító, Dr. Schweickhardt Gotthilf ny. tű. alezredes egyesület titkára, vendégeink Dr. Túrós András ny. r. altábornagy, Országos Polgárőr Szövetség elnöke, Dr. Sallai János ny. r. ezredes, Országos Kriminalisztikai és Detektív Egyesület elnöke, Nemzeti Közszerződési Egyetem professor emeritus, valamint Mihics Krisztián r. fhdgy. és Franyóné Pálkás Margareta polgárőrök vettek részt.

A koszorúzás és a település nevezetességeinek megtekintését követő szakmai és baráti megbeszélésre - mely helyszínét Franyó Rudolf könyvtár helysége biztosította - került sor.

Pilisszentlászló, 2025. június 18.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Értelmetlen

Trieszt lakossága ma 200 ezer fő. Majdnem egymillió egymillió adta az életét. Fémillió olasz és háromezer osztrák – Magyar monarchiás állampolgár. Ilyen so élet ilyen kis területért. A kibicnek semmi sem drága. Jaroslav Hasek Svejk című könyvében csodálatosan és örökérvényűen szórakoztatóan írta le az egész első világháborút, de Gyóni Géza verse fejezte ki a valóságot: „Csak egy éjszakára” címmel. (interneten megtekinthető).

Vezetőképző mesterdiploma megszerzése

Ezúton is tisztelettel és nagy örömmel gratulálunk egyesületünk rendőr tagjának, Mihics Krisztián r. főhadnagynak, aki szolgálati feladatai mellett jó eredménnyel teljesítette a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Rendészettudományi Karának Rendészeti Vezetői Mesterképzését.

Főhadnagy Úr jelenleg a Budapesti Rendőr-főkapitányság állományát erősíti kiemelt főnyomozói beosztásban. Eddigi rendőri pályafutása során egyaránt hatékonyan látta el a

közrendvédelmi és bűnügyi feladatokat. Hosszú távú tervei között vezetői pozíció betöltése szerepel, amelyhez a megszerzett szakmai tudását kamatoztatni kívánja.

Mihics Krisztián nem csupán szolgálati idejében jár el következetesen a törvényeknek megfelelően, hanem többször előfordult, hogy szabadnapján is szolgálatba lépett folyamatban lévő bűncselekmények megakadályozása, illetve egyéb jogsértő cselekmények elleni intézkedések érdekében.

Egyesületünk munkájában is aktívan részt vesz, magánélete és hivatása mellett polgárőri feladatokat is ellát.

További sok erőt, egészséget és sikeres szolgálatokat kívánunk Mihics Krisztiánnak mind magánéletében, mind pedig hivatásában, valamint a közösség érdekében végzett tevékenységeiben.

Pilisszentlászló, 2025. július 4.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Úrnapja

Úrnap megemlékezésünk valóságos teljes, elődeinktől örökölt neve: - Az úr testének és vérének ünnepe. A keresztényi katolikus hitvallásunk szerinti egyházi évben – a Húsvéti időt lezáró Pünkösdvásárnap után két héttel tartjuk. Tehát mozgó ünnepeinkhez tartozik. Az ünnep

eredete a XIII. Századra datálható. A fenmaradt írások szerint, egy cseh pap zarándok útra indult. Zarándok útja során, még messze Rómától szentmisét mutatott be a bolsenai Szent Krisztina templomban. Az átváltozás pillanatában kétségei támadtak a felől, hogy a kenyér és a bor valóban Krisztus testévé és vérévé válik e. Ekkor megdöbbenve vette észre, hogy a megtört ostyából vércseppek hullottak, akorpoláréra. A nagy tisztelettel körülvevtt ereklyét 1246. június 19 –én átvitték Orbán pápához. Erre való tekintettel Ő hihirdette ki Úrnapja ünnepét az 1264 szeptember 8 – án kelt bullával, melyben a Pünkösöd nyolcadát követő első csütörtökre tűzte ki Úrnapja megünneplését.

A hagyomány szerint Augínói Szent Tamás írta az ünnepre a liturgia szövegét A szentmisében az “átváltoztatásról” kezdve Jézus teste és vére jelen van a kenyér és a bor “színében”. Ez a jelenlét

megmarad, ezért őrizzük a szentostyát a Tubernákulumban, és az örök mécses jelzi, hogy Jézus itt van velünk. Az Oltáriszentségben jelenlévő Jézusnak térdhajtással adunk tiszteletet. Úrnapjának ünnepét, igen nagy tisztelet és ünnepi előkészítés előzte meg hajdanában.

A körmenet a Kosztolna cesztán (Petőfi utcán) ballagott lefelé, majd a főtéren az iskola előtt kanyarodott jobbra a Dedinára, mely sok változást követően a "felszabadulás" óta hivatalosan a Béke utca nevet viseli. A Béke utcai sátraknál tették tiszteletüket az akkor még hosszú sorban kígyózó vallásos szlovák ajkú elődeink. Jelenleg már csak a templom előtt tartjuk meg az erősen lerövidített

körmenetünket. Kevesebb létszámmal bár, de a részvétel és az érdeklődés Krisztus testének és vérének ünnepe iránt azonban nem maradt el. Ezzel is bizonyítottuk azt a tényt, hogy elődeink életében is nagy szerepet játszott a vallás. Éppen ennek köszönhetően az egyházi ünnepeket nagyon komolyan vették a különböző szabályokat egyházi szokásokat és előírásokat betartották.

A mi Kereszténykatolikus egyházunk hiszi és hirdeti, hogy a pap szavára Isten lehetségessé teszi, hogy a kenyér és bor színe alatt valóságosan jelenvalóvá váljon Krisztus. Körmenetünk, az utóbbi évekhez hasonlóan, már csak a templomunk körül tartott. A körmenet élén idén is Tibor atya haladt a baldahin alatt. Minden sáternál megálltunk és Tibor atya szép beszédet tartott. Ekismeréssel kell adóznunk a sátrakat készítő családoknak, segítőiknek, és mindenkinek, aki közreműködött e jeles egyházi ünnepünk méltó megünnepléséhez. Az Úr Testének és Vérének ünnepe. Hálás vagyok, hogy ilyen sokan örömmel vettek részt a munkálatokban, hogy a virágsátrakkal kifejezhessük ősünk tiszteletét, hogy megnyilvánulhasson vallási hovatartozásunk egyik csodaszép ünnepe és közösségünk összetartó ereje. Áldott legyen az Úr! Jegyezte meg Tibor atyánk.

F R

Dr. Kucsera Ferenc szlovák plébános hősi halála Szentendrén

SZENTENDRE ANNO, ki a múltját nem ismeri, a jelenét meg nem érti, a jövőjét nem érdemli:

1919. június 25, halt hősi halált dr. KUCSERA FERENC, aki másokat védve áldozta fel életét. Áldott legyen az emléke.

1892. szeptember 23-án született Léván. Szülei szerény sorsú emberek voltak, akik örömmel látták korai vonzódását a papi pálya iránt, s minden erejükkel támogatták törekvését. 1915. június 21-én szentelték pappá, majd ledoktorált. Még ebben az évben Szentendrére került, mint segédlelkész. A hívek nagyon gyorsan megszerették, még a katolikus körökön kívül is megkülönböztető tisztelet övezte. Négyévi papi szolgálat után a Tanácsköztársaság terrorjának az áldozata lett.

Szentendrén 1919-ben az ellenforradalmárok szervezett, összehangolt akcióval akartak fellépni a vörösök ellen, amelyre június 24-én kerítettek sort. A fegyveres akció kezdetére harangzúgással adtak jelt. Mivel Szentendrén a vörösök egy része is szervezett ellenforradalmár volt, a megtorlásra Budapestről küldtek egy 17 tagú terrorkülönítményt. A vörös-örség épületében, amely a Duna-parton lévő Weresmarty-villában volt, összeírták az ellenforradalmárok névsorát.

Bár Kucsera Ferenc nem vett részt a szervezkedésben, és a listán sem szerepelt először a neve, Jancsik Károly, a kerületi vörös-parancsnok már felhívta a megbízott parancsnok (Chudy Ferenc, 22 éves budapesti pincér) figyelmét a

káplánra, és így a népszerű pap neve a lista élére került, és érte mentek először. A parancsnok emberei és négy pomázi direktóriumi tag jelent meg Kucsera lakásán. Azt akarták megtudni tőle, hogy ki adta oda a templom kulcsát a harangozáshoz és ki harangozott. Mivel a káplán a többszöri halálos fenyegetőzésre sem beszélt (a kulcsot a plébános kezelte, a harangot pedig egy nyolc gyermekes kőműves húzta meg), a párházba vitték, ahol a vörös tisztek minden ítélet nélkül kijelentették, hogy meg kell halnia. Azonnal a Duna-partra kísérték és négy önként jelentkező katona agyonlőtte. A hivatalos ítéletet utólag, másnap írták meg, mert a pomázi direktóriumi tagoknak is alá kellett írniuk a budapesti küldötteken kívül.

Kucsera Ferenc holttestét egy napig a kivégzés helyén hagyták, majd szertartás és koporsó nélkül hányták rá a földet a temető árkában. A sírt a következő reggel virágerdő borította, amit a helyi lakosság vitt oda titokban. A temetőárokából 1921-ben emelték ki Kucsera testét, és az alsó temetőbe helyezték, ahol már síremléket is kapott.

A szentendrei lakosság gondozta titokban a sírt, állandó virágtakaróval fedve azt be. 1929-ben, az alsó temető szanálása miatt ismét exhumálták, és ekkor már a szentendrei kálváriára szállították, és itt a többi szentendrei paptestvére mellett talált végső nyugalóhelyet. Síremlékét Zászlós István készítette el. Halálának helyét egy fakereszttel jelölték meg a helybeliek, amelyet az 1950-es

években eltüntettek. Ennek helyére egy kis öntöttvas emlékkeresztet állítottak 1993-ban.

Boldoggá avatási eljárása folyamatban van.

És egy fontos, legalább is Szentendrén fontos történészi kiegészítés, a képregény megjelenése kapcsán:

"Gratulálok a képregényhez, nagyon szuggesztív, átütően erős képek vannak benne, amelyek képesek az 1919-es vörös terror pszichózisát megidézni. A képregénnyel kapcsolatban azonban -a korszak kutatójaként- két fontos történelmi tévedésre szeretnék rámutatni, amelyeket érdemes lenne a következő kiadásokban korrigálni: 1.) nem „vörös tisztek” ítélték el Kucsera atyát, hanem a pomázi járási direktorium tagjai és a Budapestről kiküldött terrorcsapat vezetője; 2.) a direktorium nem azért szedett túszokat, mert egy forradalomtól, hanem egy esetleges ellenforradalom kitörésétől tartott. A proletárdiktatúra magát forradalmi rendszernek tartotta, így az ellenségeit ellenforradalmárnak nevezte. Az ellenforradalmi jelzőt a diktatúra ellen felkelők is vállalták, sőt politikai öndefinícióként maguk is ezt a kifejezést használták.

Tehát ma bizonyítottan is igaz, hogy szentendreiek a Kucsera gyilkosságért semmiképpen sem kárhóztathatók és ezért Korencsy börtönbe lelt halála, Gál, Ivanics, Horvát Ákos és többi szentendrei tanító a 1919-es szervezők meghurcolása börtönbe juttatása egy konstrukciós per eredménye volt."

F R

Kisajátítás

Szüleim még egynemű iskolákba járhattak. Egynemű tanárok tanították őket. A leszbikusságot és a homoszexualitást hírből sem ismerték. "A mai bölcsődékben, óvodákban, általános iskolákban nők nevelik a fiúkat is női szempontok szerint. A rengeteg válás miatt otthon is egyre ritkább az édesapa jelenléte. Az atyai szigorság "már családi erőszaknak számít. 25 év gyerektartás mellett miért is kellene egy édesapát kerülgetni.

Individuálista nők és férfiak alkotják a társadalmat. Mindenki stabilab egyedül mint kettesben. A feministákkal. A menet élén családok politikusokkal. Az lmbtg mozgalom kisajátította a

pozitív jelzőket. Negatív – célokra. Úgy mint: Meleg szivárvány, progresszív szabad (haladó), büszkeség. Parádéznak, más alatt a családok "szerénykednek." Minden elmúlik Duna – szigetet a Dunau Insel – t pár évtizede elfoglalták a nudisták. Aztán jöttek a muszlinok. Aztán jöttek a muszlimok. Akkora Dzsámit építettek a szigetre, mint az esztergomi bazilika. Persze nem kőből évtizedek alatt, hanem vasbetonból "hetek alatt", Az egész nyugati világot ez a legrobbanásveszélyesebb elegy alkotja.

A feministák és az antifasiszta Muszlinok keveréke. A polgárháború elkerülhetetlen.

HÍREK A KÖZSÉGHÁZÁRÓL

Pilisszentlászló Község Képviselő-testülete 2025. május 27-én 17.00 órai kezdettel nyílt ülést tartott. Hivatalból **dr. Bartha Enikő aljegyző** volt jelen. Meghívottként: **dr. Szele Pál** Szentendrei Rendőrkapitányság megbízott vezetője volt jelen.

Tóth Attila polgármester miután köszöntötte képviselőtárait és a megjelent lakosságot, a testületi ülést megnyitotta. Elmondta, hogy a meghívó szerint az első napirendi pont a Szentendrei Rendőrkapitányság beszámolója, Kapitány úr úton van, és amikor megérkezik, javasolja, hogy majd akkor tárgyalják. Sem kérdés sem ellenvetés nem volt, így a napirendet 6 igen szavazattal „főírástudóink” elfogadták.

A fentiekre való hivatkozással tehát a második napirenddel kezdődött az ülés.

Tóth Attila polgármester: ismertette az előterjesztést, ami a 2024. évi gazdálkodás tényszerű adatait tartalmazza. Előadta, hogy van az előterjesztésében egy közel 3 milliárdos szám, egészen pontosan 2,983 milliárd forint, ami nem azt jelenti, hogy 3 milliárd forint az önkormányzat költségvetése. Ez azt jelenti, és ez az előterjesztésben is látható, hogy minden hónapban lekötöttek hol 250 millió forintot, hol 180 millió forintot, tehát tulajdonképpen ezek a források halmozottan adódtak össze és kerültek be a zárszámadásba. A mérlegben természetesen ez már nem jelenik meg, tehát a pozitív tételhez ugyanaz a mínusz tétel kapcsolódik, viszont ebből 12 millió forint kamatbevétele jelentkezett az önkormányzatnak. Ezt azért gondolta megemlíteni, akár a jegyzőkönyv, illetve a lakosság

szempontjából is, hogy ne keringjenek kósza hírek, miszerint 3 milliárd forinttal rendelkezik az önkormányzat. Több oldalnyi ismertetés, hozzászólás, korrekt válaszadás polgármesterünk részéről.

Néhány hozzászólást követően a Képviselő-testület Pilisszentlászló Község Önkormányzata 2024. évi mérlegét a 3. melléklet szerint (kimondani is sok) 3 677 023 396 Ft. azaz (kimondani is sok) Egymilliárd-nyolcszáztizenhatmillió-ötszázkét forint főösszeggel jóváhagyja.

A 2. napirendi pont a 2024 évi zárszámadásról szolt.

A számokat és sok egyebet, inkább nem ismertetem.

3 napirendi pont, „Beszámoló a Szentendrei Rendőrkapitányság 2024 évben végzett rendőri tevékenységéről szolt.

Tóth Attila polgármester üdvözölte Szelei Pál ezredes urat, megkérte, hogy tartsa meg beszámolóját.

Dr. Szelei Pál megbízott kapitányságvezető üdvözölte a jelenlévőket. Majd bemutatkozásul ismertette korát és azt hogy immár 29 éve szolgál a rendőrség kötelékében. Ezt megelőzően egy másik településen, Táborfalván dolgozott pedagógusként mint magyar-történelem szakos tanár. Az elmúlt 14 évet az Országos Rendőr-főkapitányságon töltötte. Tavaly ősz óta a Szentendrei rendőrkapitányság megbízott vezetője.

Beszámolójában kifejtette, hogy a járás 13 településén a közbiztonsági helyzet kielégítő, nyugodt. Ebben benne van egyrészt a rendőrkapitányság és a Vármegyei Rendőr főkapitányság munkája. Igen nagyra értékelte a települési önkormányzatokkal és a benne az állampolgárok törvénytisztelő magatartása, és természetesen a rendőrség bűnmegelőzési és baleset-megelőzési munkája. 2024-ben a 2023-hoz képest némileg csökkent a regisztrált a regisztrált bűncselekmények száma, ugyanakkor nőtt a nyomozás eredményességi és felderítési mutató.

Pilisszentlászlói területre vonatkozóan 2023-as 8-as darabszámról 2024-ben csak 6-os darabszámú ügy került regisztrálásra. Ez azt jelenti hogy a legsúlyosabb, illetőleg az állampolgárok biztonságérzetét leginkább befolyásoló bűncselekmények azok csökkentek. Azonban nem csak sikertörténet van, tudható, hogy vannak olyan jogsértések, amelyek nagyon – nagyon húsbavágóak, és Szent Lászlót is érintették ezek.

Igen részletesen beszélt az úgynevezett online csalásokról. Interneten, az online térben elkövetett vagyon elleni bűncselekmények, amikor az elkövetők ezt a sötétben maradt arcátlan teret használják ki arra, hogy pénzintézetek nevében, akár csomagküldő szolgálatok nevében, akár más cégek nevében, melyek tevékenysége egyébként megkönnyíti az állampolgárok életét, de ezen cégek nevében gyakorlatilag becsapják az áldozatukat és úgy veszik el a pénzüket, hogy fizikai kontaktusba nem is kerülnek.

Tóth Attila polgármester kérdése, mely szerint ha nekik van rendszámfelismerő térfigyelő kamerájuk akkor azzal mit tud kezdeni a rendőrség?

dr. Szele Pál megbízott kapitányságvezető: Sebességben nem, csak bűncselekmény kapcsán tudják használni. Példaként említette, volt két héttel ezelőtt Szentendrén egy lakossági turné, és az építési és közlekedési miniszter a készülő KRESZ-törvényről is beszélt röviden. K azt tudják betartani, ami elő van írva. Az viszont biztos, hogy több akciót kell szervezni, ennek a jogsértésnek a visszaszorításában.

Tóth Attila polgármester kifejtette, hogy ez kérés volt a részéről. Főleg a hétvégén, reggel 8 és 10 óra között és délután 4 és 6 óra között történnek ezek a dolgok., és nyilván itt sem a nyári kánikulában.

Ilyen részletes, (sok oldalas) de ugyanakkor célratorően felépített rendőrségi beszámolót még nem olvastam.

A hajdani sportöltöző helyén lévő építkezéssel kapcsolatos hozzászólások-válaszok.

Tóth Attila polgármester: Kijelentette, hogy nem tudja mikor lesz kész falunk eddigi legnagyobb beruházása. Ugyanakkor természetesen mindent elkövet azért, hogy minél előbb elkészüljön a jelzett épület. Tényszerűen ismertette, hogy az épület összköltségének a háromnegyed, azaz 75%

van kifizetve. A készültségi foka százalékos arányban viszont ennél sokkal magasabb. Tehát egy tömondatban kifejezve a pénz nem lett elherdálva, és nem is pang, hanem havonként újravan kötve, tehát kamatozik. A készültségi fok viszont 95 %. Tehát a vállalkozónak meg kell, hogy érje jelen pillanatban, hogy befejezze mert addig, amíg nem éri el a 100 % - os teljesítést. Ezek tények, mivel le vannak írva a szerződésben.

- Ezt követően, a kákán is csomót kereső kardinális kérdés Dombai József Szentendrén lakó volt szentlászlói állampolgár részéről:

- Hol van a tábla?

Tóth Attila polgármester : Nincs kint. Ez nem az önkormányzati hiányossága, hanem a Denco Kft-é, jelezni fogja nekik. Egyébként az egy építési terület, oda belépni sem lehet.

Ezt követően **Dankovics István**, helyi lakos az épület készenlétének százalékos arányát firtatta. A korrekt készültségi fok megállapítására igazságügyi szakértői véleményt javasolt. Ez viszont forintunk értékvesztéséből fakadóan legalább fél millió régens forintjába kerülne drága szülőfalunknak.

Tóth Attila polgármester: korrekt tájékoztatás reményében kiegészítette, hogy a kötbér az nem kérdés, mindegy hogy ezt meghiusulási vagy késedelmi kötbérnek nevezik. Bárhogy közelítik ezt meg, ez a Pilisszentlászló önkormányzatát érinti, de pozitív értelemben. Továbbiakban a közérthetőségi szempontokból részletesebben is előadta a lényegét.

Ezt követően felvetődtek még egyéb okosabbnál- okosabb kérdések, amikre, Tóth Attila nyugodt hangon, türelmesen megválaszolt.

Számos napirendi pont közül határozat született a polgármester illetményéről, amely havi bruttó 1 167 900 Ft. összeg. Költségtérítésként további bruttó 175 185 összegben lett megállapítva.

10. napirendi pontként **Tóth Attila**:

Nagyon részletes tájékoztatót tartott a két ülés közötti eseményekről.

Helyhiány miatt azonban nem tudom elemezni az apró betűvel is 31 oldalnyit kitevő jegyzőkönyvet.

Gondolatok a fenti építkezésről

A kép első benyomásra „rumlinak” tűnik, pedig a csövek maradványok nem várnak beépítésre, csak el kell szállítani, amit bárki szívesen megtenne. A csövek mögött lévő ragasztó és mögötte a nagy közösségi helyiség padozatának igen tetszetős burkolóanyaga. Az építkezés területére, mint azt már a korábbi ezzel kapcsolatos cikkeimben is leírtam, idáig nem tettem be lábam mert azt etikátlannak tartottam. A minap tértem be először. Az alsó szinten, az ablaküvegen keresztül is kivehető a precíz munkavégzés. A szakipari /villany, víz, fűtés, és különböző elektrotechnikai munkálatokhoz távol állnak tőlem, ezért inkorrekttség lenne olyanról nyilatkoznom, amihez nem, vagy csak kevésbé értek. Tehát ezen befejező munkálatok költségeit „megsaccolni” sem tudom.

Az építőmesteri munkákat viszont, amik nagy munkálatokhoz képest százalékos arányban annyira kicsik, hogy talán ki sem lehet fejteni.

A szerződésbontás sem a megrendelőnek, sem a vállalkozónak nem kedvező. A munkát elvállaló cég viszont komoly „emberanyag” problémái miatt alvállalkozókkal dolgoztatott. Nos ezek közül az egyik megkeresett, néhány héttel, de talán inkább egy-két hónappal később. Előadta, hogy még mindig nem lett kifizetve, és megkért, menjek tanúskodni, hogy ő végezte a téglautánzatú burkolatot a homlokzatokon. Sajnálattal közöltem vele, hogy inkorrekttség lenne részemről a tanúskodás, hiszen előtte már mások is ragasztották, a téglautánzatú majdnem kettő centiméter vastagságú csempéket. Tehát most már nehéz korrektül kiszámolni, melyik vállalkozó mennyit készített el.

Tehát, a fentiek szerint voltak hiszékeny alvállalkozók, akik Vatikáni valutával: (Isten fizesse meg) lettek kifizetve.

Ezzel kapcsolatban eszembe jutott, hogy mikor, mint építőmester 1970. „kisiparos” lettem, akkor az volt a törvény, hogy az a kisiparos, aki 5 000 Ft be nem vallott jövedelemmel bír, az írd és mondd: - hat hónapi börtönnel büntethető. Tudom, tudjuk, hogy sajnos romlott a forintunk, de azt is figyelembe véve, lenne elég börtönünk?

F R

Még élhettek volna...

EMLÉKEZÉS EGY LASSAN KÖDBE VESZŐ ÉVFORDULÓN

Talán a legidősebb helybeliek sem tartják már számon, hogy az 1944. december 27. – 1945. január közepe közötti harcok idején – ekkor volt a falu első vonalbeli hadszíntér – annyi katona esett el a község kül – és belterületén, mint amennyi Pilisszentkereszt akkori lélekszáma.

A temetőben lévő külön szovjet sírkertben 812 harcos nyugszik./1. A Tolbuhin marsall vezette 3. Ukrán Front különféle egységeihez tartoztak. Legtöbbjük a kántorlak és a posta közötti

útszakaszokon kapott halálos golyót a templom torony-ablaktól tüzelő két német géppuskából az 1945. január 12-14. közötti utcaszakaszon kapott halálos golyót a templomtorony-ablaktól tüzelő két német géppuskából az 1945. január. 12-14. közötti utcai harcok alkalmával.

A temető másik három tömegsíkjában nyugvó – régen exumált – német egyenruhás katonák száma 85 fő./2. Valamennyi a 711, német gyaloghadosztály kötelékében harcolt. Legnagyobb

részükkel szovjet fegyverek végeztek gyalogsági roham közben a Pilis és a falu közötti szántókon. Itt könnyen aratott akkortájt a halál, hiszen máig fedetlen a terep. A pilisszántói erdő legszélén /a községhatáron/ ma is láthatók a szovjet lövészállások illetve a futóárokrendszer. Könnyűszerrel verték vissza innen a szovjet harcosok a Budapesti katlanban rekedt német és magyar egységek felmentésére irányuló, Esztergom – Dobogókő térségéből kiinduló német támadást./3.

A temető 2-3 /?/ magyar katona halottja az 1944. karácsonyát követő szovjet offenzíva áldozata.

Vannak –e a temetőn kívül eltemetett elesettek a község határában? – Vannak. A Pilistetőn – legutóbb a magyar rakétakilövő bázis illetve a háromszögelési torony közelében – 5-6 fő német katonáról tudunk. Utóvéd harcokban vesztették fiatal életüket az 1945. január 14. napokban./4. A Szurdok felső vége táján – elhullott katonalovak és a front elvonulása után összegyűjtött robbanásveszélyes hadianyagok „társaságában” – szintén nyugszik több (vlaszista?) „német katona”./5. Kétkükkfa-nyeregnél – a Római út és a Pilistetőre felvezető új műszelvényes aszfaltút szögletében – egy 3- és egy 4 fős német katonasírról tett említést Mátyás Kálmán. Az itt nyugvóknak – immár örökre a vendégeink – ugyancsak utóvédharcokban estek el január 20 körül. Ugyanitt és a szopláki volt háromszögelési gúla mellett 1944. március 19-én (a német megszállás napján) lezuhant két német repülőgép szénné éget két pilótája napokig feküdt a régi halottas házban. Azonosításukat követően szülőföldjükre szállította valamennyit a német katonai hatóság, miután bebizonyosodott, hogy nem partizánvékenység áldozatai, hanem gépük örvénybe került és ez okozta halálukat./6. Egyéb – szintén régen jeltelen - „egyed” sírokat sokáig gondozott még a lakosság; főleg hadiözvegyek vagy katona – illetve fogolyfiúkat hazaváró anyák.

Ha összegezzük a fenti adatokat, mintegy 1.000 főre tehető tehát a községhatáron belül elesett - eltemetett II. világháborús katonák száma. A falu akkori lakossága 950 – 1 000 személy/7. volt. Szomorú „dicsősége” községnek, hogy minden korabeli itt élöre egy itt elesett és ide temetett katona jutott. Tájékoztatásom szerint nincs több ilyen komor számaránnyal „büszkélkedhető”

magyar falu a II. világháború idejéből.

Gondol még valaki ezekre, a katonákra Pilisszentkereszten?...

Számon tartja-e bárki most már 53 év távlatából ezt az ezer itt elesettet?... Ejt e még könnyet anyá, feleség, menyasszony vagy kedves egyikükért is?...

Ez az ezer fiatal élet itt és akkor a hernyótalpakon száguldó, géppisztolyból tüzelő, kézigránát hajító, rohamozó Halált jelentette. Ma néma kertész valamennyi. Porukkal éltetik a fákat és a vadvirágokat. Törlesztenek.

Ha majd egyszer, valamikor, egyéb időket megélve emlékmű készül nekik, értük és róluk, - három szó elég lesz ezen:

MÉG ÉLHETTEK VOLNA!

Addig is, ezen a szomorú és nem is kerek évfordulón mi, még élő –át – és túlélő – idősebbek, álljunk meg legalább egy percre és emlékezzünk rájuk Falu Tamás versével:

NÉVTELEN KATONA

*Nem a dicső hadvezért zengem,
Ki tervezte a háborút,
Kinek nevét örök hír őrzi,
Kitől a világ lángra gyúlt.
Én az egyszerű embert zengem,
Kit mozgósított a plakát,
Akit na riadt állomásra
Sírva kísért a kis család,
Kit géppuska várt s lövészárók
S figyelte repülőnek neszét,
Kit bomba ért a vad rohamban,
S ezer darabra tépte szét.
Akinek ezer darabjából
Ezer felé csorgott a vér,
S akinek sírját egyszerűen
Csak úgy hívták, hogy csatatér.
Kinek özvegye férjhez ment már;
Uj apát kapott gyereke,
Aki nélkül meg nem zökkenve
Forog a világ kereke.
Kinek neve elhalványult már
Sok hivatalos iraton,
Én azt, kit senki sem sirat már;
A siratatlant siratom.*

Jegyzetek:

- 1/ Néhai Mátyás Kálmán /az idő szerinti helyi plébános/ szóbeli közlése Székesfehérváron, az 1970-es évek első felében.
- 2/ Ezt a mennyiséget kapjuk, ha összeadjuk az időközben elkallódott, egyszerű márványtáblákra vésett római számokat.
- 3/ Herbert Otto Gille SS tábornok – a 4. SS páncélos hadtest parancsnoka –, „Viking” harckocsijaival ugyan Pilisszentkereszt – Pomáz – Budakalász irányában tört volna előre ugyanebből a célból, ám állítólag Pomáz Lugi dűlőig eljutott páncélosait január 12-én este Hitler visszarendelte. Túl kockázatosnak tartotta e hadivállalkozást (Dr. Walper Ferenc budapesti kanonok – akkor csobánkai fiatal fiú – a szem és fültanu erre).
- 4/ Ezek egyikét név szerint is ismerjük.

Josef Hauslernek hívták. Elesése utáni „utoélete” külön cikket is megérdemelne.

5/ Papucsek István nyugdíjas erdészeti fogatos szíves közlése.

6/ Néhai Mátyás Kálmán közlése.

7/ A Polgármesteri hivatal szíves közlése.

Esztergom, 1997. december

Dobay Pál - Erdőfelügyelő

Kiegészítésként Dobay Pál akinek büszke vagyok barátságára, így engedelmével barátként tisztelhetek, kérte az alábbi levélke leközlését.

KEDVES RUDI!

A MEGIGÉRT CIKKTERV (FÉNYMÁSOLVA).

Egy kiegészítést hozzá.

+ Stoflitz Ferenc néhai erdész kollégámtól hallottam a megírás után a következőt: a szovjet hadvezetés is úgymond szégyellte ezt az igen nagy emberveszteséget. Ezért sok elesettet elszállítottak Pilisszentkeresztől, és máshol – valószínűleg Pilisvörösváron temették el. Ezek száma ismeretlen. Ha gondolod, ezzel a kiegészítéssel tedd közzé az írást.

Baráti üdvözléssel:

Verőce, 2025. jún. 11.

Pali

Madárbarát Óvoda címet kapott a Vadvirág Óvoda

...a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettől.

Többéves tervünk vált valóra, amikor a Pilisszentlászlói Vadvirág Óvoda megkapta a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettől a Madárbarát Óvoda kitüntető címet.

Évek óta, havi rendszerességgel működik óvodánkban a Madarász Ovi Program. Ezen alkalmakkor ornitológus segítségével felfedező körútra indulnak ovisaink, a közelebbi és távolabbi területek élővilágával, növényeivel, állataival, a természetvédelem alapjaival ismerkednek. Fontosnak tartjuk, részben a természet szeretetére, ismeretére, védelmére nevelés, a lokálpatrióta

szemlélet erősítése, általános műveltségük bővítése és nem utolsósorban a fenntarthatóság szemléletének formálása érdekében ezeket az alkalmakat.

Az idei nevelési évben, már a tematikus tervek készítésekor is figyelmet fordítottunk arra, hogy gyakrabban és bővebb ismereteket szerezhessenek az óvodánkba járó gyerekek a fenti témákban. Sokfajta eszközt felhasználtunk az ismeretszerzésre: sétákat, irányított megfigyeléseket, filmvetítést, madárhang hallgatását cd-ről, madáretetést, itatást, képek és sok-sok könyv nézegetését stb. Az irányított megfigyelések és ismeretszerzések fontosak,

hiszen ovisaink ebben a Pilisi hegyek által körbe ölelt csodálatos völgyfaluban növekednek. Számukra természetes, hogy a fák tetején madarak csiripelnek, hogy az út szélén ugrándoznak, így ha nem irányítjuk figyelmüket a látványra, szinte észre sem veszik a sok-sok szépséget, értéket, hiszen oly természetes a számukra. Június elején jártak gyerekeink a Leányfalusi Tündérkert Óvodában, ahol végig sétálhattak és megfigyeléseket tehettek a nemrégiben átadott Madárbarát Felfedező Tanösvényen. Megtekinthették az ott élő madarak fotóit, meghallgatták a hangjukat és ehhez kapcsolódó rejtvényeket, feladatokat oldhattak meg sikeresen Fáradtan, de élményekkel és ismeretekkel gazdagodva térhettek haza. A kitüntető Madárbarát Óvoda címet az idei nevelési évben kiérdemelte intézményünk, de a munka folytatódik a cím megtartása érdekében a következő évben is.

Nádasi Gyula Gáborné
Igazgató

Hozzászólás a somskőújfalui csodához

Hitler volt Sztálin után a világtörténelem második legnagyobb tömeggyilkosa. Paradox módon mégis az első és második bécsi döntésben jelölték ki legigazságosabban Magyarország etnikai határait. Figyelembe véve a valósághoz legközelebb álló nemzetiségi arányokat a területen A cikk elején szereplő kőbánya neve : Macskalyuk. Ezért lett a nyelvünkben a kockakő neve: macskakő. Balassagyarmatot fegyveres csatával szereztük vissza. Szentgothárdot, a környező falvaival népszavazással. Pedig még a mai neve is németes hangzású. Sopronnal együtt kilenc falu is idekerült.

Pedig többen oda szavaztak. Aztán a második világháború után ki is lettek telepítve. Alig párán tudtak visszaszökni.

Igazság nem létezik. „Még politikában sem”, Európa minden országa tele van nemzetiségi területekkel. Szerencsére a határok már szinte csak elméletiek. Bárki akár át is költözhet bármikor bárhová. Ráadásul lélekben mindenki lehet akárhány identitású, nemzetiségű, eredetű. Akár tízszeres identitástudattal.

Losonci Miklós

Beszéd és a nyelv

Bátran mondhatjuk, hogy a nem magyar népek és nemzetek igen nagy befolyással bírtak a magyarságra. Természetesen ez fordítva is igaz. Felvirágzását a szlovákságunknak leginkább az 1840 évi állami nyelvtörvény akadályozta, amely tiltotta magyaron kívül egyéb nyelvek használatát. Szlovák öntudatot szintén elnyomta a szlovák

evangélikus egyház türelmetlen magyarosítása, leginkább szavakkal és tettekkel pld.: (Kosút – Kossuth, Petrovics-Petőfi és a többiek (mindketten szlovák ajkúak voltak). Ehhez megkívánom jegyezni, hogy Pilisszentlászlón is lakott Kosút nevű család. Petrovics nevünk nem volt, de van Petőfi, Kossuth, de még az Erdélyben született

nemesi származású kegyetlen kínzások által kivégzett Dózsa Györgyről elnevezett utcánk is. Nem lehet egyértelműen megbizonyosodni arról, milyen nyelven beszéltek a Pilisben élő népek a középkorban.

Ha azt tesszük mérlegre, hogy Pilis a középkorban Magyarország központja volt, hiszen itt voltak az uralkodói székhelyek egészen a mohácsi veszteségekig. Természetesen a királyi hatalom mindenekelőtt a latint használta.

A pilisszentkereszti ciszterci rend által épített kolostor oszlopfejei talpazata. (Itt találták meg Gertrúd királyné földi maradványait, és bizonyítékul a királynéi gyűrűjét is.)

Később a kolostor az egyetlen magyar alapítású

derék pálos rendünkhöz került. (A képen látható jelentősebb épület maradványai fölé a tájhoz illő védőtetők elkészítésére 1989 őszén kaptam megbízást.)

Ugyanakkor meg van erősítve, hogy Koppány követőit ide telepítették, de más magyarokat is idehoztak, úgy többségben volt itt a magyar nyelv. Ugyanakkor biztosan tudjuk, hogy már a törökök előtt éltek itt szlovákok, azt jelenti, hogy a terület, különböző nyelvű volt.

Úgyszintén érvényes ez a török hódoltság utáni időkre. 1715. évi levéltári írásokat lapozgatva fehéren- feketén olvasható, hogy Pilisszentlászlón hét szlovák és két magyar nevű család élt.

Ugyanakkor, azt is tényként kell kezelnünk, hogy csak szlovákul tudó magyar nevű családok voltak a beköltözöttek. Azt viszont nem lehet tudni biztosan, hogy nyilvántartáskor magyarosították őket, vagy a magyar családok elfelejtették anyanyelvüket és már csak szlovákul beszéltek. Hiszen a következő években Pilis elszlovákosodott. Két oka lehetett. Első, hogy a szlovákok többségben voltak és ezt támasztják alá a korabeli írások. Második pedig az, hogy magyaroknak könnyebb volt megtanulni a szlovák nyelvet, mint szlovákoknak a magyart. Lehetséges.

F R

Hozzászólás a „Hová tűntek a dákok” című cikkhez

Ahová nálunk a kelták, frankok, szarmaták, jazigok, avarok, szlávok, stb. Minden nép folyamatosan vándorol és keveredik. Így biztosítva a szerelmi vonzalom által a genetikai életképességét. A dákok is szétvándoroltak beolvadtak minden új népbe.

Az ősmagyarok is folyamatosan vándoroltak és keveredtek mindenkivel. A honfoglalás után is. Ma a világ minden hadserege kizárólag lövészekből áll. Ezért lettek a kunok is beengedve, mert, lovas íjászokat így nem kellett kiképeznünk.

Csak hogy a tatárok észak – keleti érkezésekor dél – kelet felé elmenekültek. Így maradtunk Muhinál teljesen lövészek nélkül. Íjjak hiányoztak tízezerrel és nyilak százezerrel. Gyártási idő híján is.

A tatárok is, két év alatt, akárcsak a törökök 150 év

alatt a lakosság felét kiirtották. Az ország földesurai magyarok maradtak, de Erdélyt újranépesítették románokkal jobbagynak. Akik a pravoszláv vallásuk miatt Trianonig nem is keveredtek a magyarokkal. Ellentétben a katolikus szlovákokkal és németekkel.

Érdekesség, hogy a Bihar-hegységi mókák szőke, kékszemű románok. Szláv, esetleg gót ősökkel. Vastag csontúak. Ezért szól így az erdélyi szitkozódás: „Azt a mokány (mók) anyádat.”

Minden nyelv szókészletének a belső arányai nagyjából megegyeznek a genetikai összetételével. Mi is hiába tanultunk gyerekkorunkban tíz évig oroszul, sosem használtuk azt egymás között.

Losonci Miklós

Figyelmetlen kerékpárosok

Jún. 18-án, szerdán ismeretlen számról telefonhívás érkezett polgárőrünk telefonjára, amiben a településünk közelében balesetet szenvedett kerékpárosok kértek segítséget.

A helyszín beazonosítása után polgárőrünk személyautójába ülve a Pilisszentkeresztre vezető erdészeti aszfaltúton megtalálta a 2 kerékpárost.

Bár mindketten viseltek védőfelszerelést, komoly horzsolásokat szenvedtek végtagjaikon az esés következtében. Egyikük arca is sérült. Egyik kerékpár üzemképtelen állapotúra tört. A helyzet felmérése és a helyszín további biztosítása után polgárőrünk a nála lévő elsősegély-felszereléssel tovább folytatta a sérültek ellátását, mivel a kerékpárosoknál lévő kötszer/tapasz kevésnek bizonyult. A sérültek Mentőegység helyszínre való kihívását nem igényelték.

A kerékpárosoknak időközben sikerült fuvarost szerezniük a sérült járműveik és saját maguk elszállítására. A civil gépjármű erdészeti útra való behajtását polgárőrünk a Pilisszentkereszti Erdészetvezető úrral való egyeztetése után, saját gépjárművével kísérte végig.

Baleset okaként mindkét kerékpáros a nem megfelelően megválasztott sebességet és a figyelmetlenséget mondták el. A helyszín erdészeti út volt, ami a Pilisi Parkerdő ZRT kezelésében van. Az intézkedő polgárőrünknek a segítségét megköszönték.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

II. János Pál

Sírja a Vatikán pincéjében van. Wadowice – i, szülőházának szobái és konyhai ablaka viszont az út túlsó oldalán lévő barokk templomra nézett. Két fivére volt. Édesapja katonatiszt, édesanyja háztartásbeli volt. A konyhában cserépsparhelt, a szobában cserépkályha. mindkét helység fa parkettás. A lakás egy belső udvar gangjáról nyílik. Az első emeleten.

Több emelet nincsen csak alul földszint. Belépő nincs, de a perselybe lehet adakozni. A város Dél-Kelet Lengyelországban van a Tátra és Krakkótól nyugatra. II. János Pál Magyarországon is

háromszor volt, és érkezésekor megcsókolta a földet. Flagellánus volt, önostorozó. IV. Béla lányát Kingát, lengyel királynőt ő avatta szentté. IV. Károlyt pedig boldoggá, mert a volt Osztrák – Magyar Monarchiához tartozó „Kis – Lengyelország” területéről származott. Tette ezt Olaszországban, ahol először IV. Károly alkalmazott harci gázt az olaszok ellen, 4 ezer áldozatot követelve.

Losonci Miklós

Fej vagy írás

A járványok megjelennek, tombolnak, majd eltűnnek. Minden állatbetegség vagy veszélyes az emberre vagy nem.

A denevéreké zoonózissá vált veszélyessé ránk is mutációval. Ahogy a majombetegség is mutációval HIV – vé. A pestis eredetileg az ázsiai mormoták betegsége volt. Később Európa embereinek egyharmadát megölte. A veszettség is tipikus zoonózis. A ragadozókat irtja, de az embereket is harapás útján. Minden védőoltásnak lehetnek oltási reakciói. Ezért nem oltanak senkit például veszettségre rókaharapás nélkül. A covid oltás is lehetett halálos, de nagyságrendekkel több embernek életmentő. Bátyám a járvány legelején kapta el, de azért be kellett vásároljon biciglivel, stb.

Én két teljes évig vártam a vakcinát. Kínait nem kaphattam, mert „nem voltam elég idős.” Az angolt bárkinek adták, de pokoli tüneteket okozott. A legelső szputnyíki lehetőséget beadattam, majd még

egyet. Három hónap múlva kezdték a németeket oltani pfizerrel. A kínaiaktól öt hónappal később. Én is kaptam kettőt, még a szaglásom is elment tőle négy napra, de a következő telet simán éltem át, a négy oltással. Következő nyár augusztus elején, a legnagyobb hőségben lettem kovidos négy oltással a testemben, miután oltás nélkül előtte kettő telet átvészelttem.

Zrínyi Miklós szavaival: „Jó szerencse, semmi egyéb.” A sors olykor nem tudja, mit akar. Olimpiai bajnokok is belehaltak fiatalon, mert nem volt szerencsájuk. Nekem mázlim volt. Pont erre valók a védőoltások, ha már elkészültek, segítik a szerencséket. A fekete himlő fél ezrede kiirtotta a Karibi – szigetvilág teljes indián őslakosságát. A Azóta csak a fehérek és négerkeverékei lakják, de indián szinte egy sem. A mai öregek még emlékeznek a védőoltására. Ez volt a karcolás. Seb, láz, gyengeség volt, de az egész Föld himlőmentessé vált.

Bármilyen kockázatos is a védőoltás, de a hiánya ezerszer vagy milliószor veszélyesebb. Két rossz közül a kisebbiket mindig érdemes elfogadni. A kicsi bajt az óriási helyett. Ezerszer nagyobb az esélyünk, hogy a betegség öljön meg minket, mint a védőoltás. Szlávik János intektológus is ezt vallotta a tv-ben. Mindig van kivétel, de a szabály attól még igaz. A védőoltások életmentők. Megduplázták az életkort.

Losonci Miklós

TRÉ

Jelentése vacak, ócska. Mármint magyarul. Franciául – nagyon. Tre mál - nagyon rossz. Tropa jelentése – lepusztult. Franciául trobá – túl lenti (írva trop bas) Ly vagy sem a szó német eredetű. Nuss sein – kell lenni. A beszédben a szavak, szóösszetételek elejét hangsúlyozzák,. De a végét lespórolják. Így lett a nagyon rosszból nem rossz, hanem „nagyon”. Az eredetivel ellentétes szándékkal. Az életben sokszor a legrosszabb a

legjobb. Andorra alkotmányában talán még mind a mai napig benne van, hogy az országba bevezető utakat mindenki köteles járhatatlanuk hagyni a megszállók ellen. Vonaton, repülőn ma is elérhetetlen mert kétezer méter az átlagmagassága. A magyar belvízlevezető rendszer is ilyen. Jelenleg hó és hóolvadás hiányában fölösleges és egyre működésképtelen. Az árkok tele fával, és bokorral. Az olajkornak végéig nem is cél a vízelvezetés, az

aszályok miatt. Az új jelszó a víz visszatartás. Tározók nem kellenek, mert a folyókból korlátlanul lehetne öntözővizet szivattyúzni, ha az energia nem lenne drágább még az öntözővíznél is.

A Duna esése Budapesttől Mohácsig 15 méter. Minden víztározó a szántóföldek helyét venné el. Amik értékesebbek az állóvizeknél.

Losonci Miklós

Papírforma

Ha érvényesülne, akkor érdemes lenne tőzsdézni. Mindenki munka nélkül milliárdos lehetne. Mindenki készpénznek vette, hogy Trumf „fél óra alatt” lezárja a „háborút”. Nem, hogy nem, hanem egyáltalán nem. Azt is, hogy a megválasztott Merz

kancellár lehet. Európa vezető hatalma teljesen vezethetetlen. Mint régen Olaszország, ahol egyetlen évet sem húzott ki soha egyetlen „kormányzó” sem.

Losonci Miklós

ELŐDEINK HUMORÁBÓL

SZIMULENCIA

A szeretett, népszerű Katona Gyula bácsi fiatal korától hosszú évtizedekig volt községünk körzeti orvosa.

Minden Pilisszentlászlait név szerint ismert. Néhány napra táppénzes állományba helyezte a kevésbé beteget is.

Közvetlen humora miatt mindenki szerette.

Bizalommal fordultak hozzá a betegek és a kevésbé betegek is.

Így jutott szentendrei rendelőjébe Cili néni is.

- Hol fáj, Cili néni? – kérdezte a doktor úr.

- Jaj, jaj doktor úr! Itt is, ott is, mindenhol minden.

Az orvos megmérte a vérnyomását, meghallgatta szívverését, megnézte torkát. Nem talált semmit.

- Aztán hogy jött ide? – kérdezte.

- Jaj, doktor úr, szaladnom kellett lefelé a kerten, hogy elérjem a buszt, mert kapálni voltam a málnát.

- Cili néni, magának nagy betegsége van, maga szimuláns. Menjen szépen haza, és pihenjen –szólt mosolyogva doktor úr.

Cili néni leballagott a buszállomásra, éppen elérte a pilisszentlászlói járatot.

Sógorasszonya Pap-réti elágazásnál, (akkoriban a 11-es út izbégi elágazását nevezték így) szállt fel.

- Cili, te nem a málnát kapálsz? – kérdezte a sógornő.

- Jaj, dehogy kapálom. Szerencsém, hogy lejöttem

a doktor úrhoz – mondta átkiabálva az ülő utasok feje felett.

- Mi a bajod? – kiáltott vissza a busz elejéből a sógorasszony.

- Jaj, nekem nagy betegsége van, olyanról még nem is hallottam.

- Aztán milyen orvosságot írt fel a doktor úr? – jött a következő kérdés.

- Jaj azt mondta, olyan súlyos betegsége van, amire még nem találtak ki orvosságot.

Valami szimulenciát mondott a doktor úr.

ATTÓL FÜGG

Az esős idő miatt nem tudunk dolgozni, így kora délelőtt betértünk az egyik kocsmába. - Korán van még a sörhöz, mit iszunk, bort vagy pezsgőt? - kérdeztem Lackót. Lackó gondolkodást színelve, szokásához híven jobb hüvelykujját nyalogatva válaszolt: - Az attól függ... - Mitől? - Kérdeztem.

- Attól függ, hogy ki fizet.

AKKOR MIÉRT

Szintén ugyanabban a kerthelyiségben történt. A szokásos esti sörözésnél az egyik helyi kőműves kolléga odakérezkedett az asztalunkhoz, majd együtt múltattuk az időt. Egymást váltva hordtuk asztalunkhoz a söröket. Mikor, már jól összehajogtunk a kőműves kollégával, Lackó

megkérdezte tőle: - Ejnye Géza! Mit fog szólni a feleséged, ha ilyen részegen térsz haza? - Jaj kedves Lackó, nekem nincs feleségem! - Hátkor meg miért mész későn?

MIÓTA MEGFENYEGETTEK

Községünkben többen dolgoztak Szentendrén egy komoly állami építőipari vállalatnál. A szentendrei építkezésre új építésvezetőt neveztek ki. A már nyugdíj előtt álló főnök Lénárd bácsi. Ebédidő közben beszélget beosztottjaival. - Maga mióta dolgozik a cégnél? - kérdi Béla bácsit. - Mióta

megfenyegettek, hogy kirúgnak. - válaszolta huncutul.

ATTÓL FÜGG

Az esős idő miatt nem tudunk dolgozni, így kora délelőtt betértünk az egyik kocsmába. - Korán van még a sörhöz, mit iszunk, bort vagy pezsgőt? - kérdeztem Lackót. Lackó gondolkodást színélve, szokásához híven jobb hüvelykujját nyalogatva válaszolt: - Az attól függ... - Mitől? - Kérdeztem. - Attól függ, hogy ki fizet.

Bölcs mondások Tibor atya gyűjteményéből

“Soha nincs olyan nyomorult idő, hogy az ember becsületes ne lehetne.”

KÁLVIN JÁNOS

“Az infláció legtöbbször nem egyéb, mint a kormány által gyakorolt rablás egy formája... a kormány költi el azt amit az állampolgár megtakarít.”

SZENT-GYÖRGYI ALBERT

“Úgy látszik, hogy a magyarnak hiába írták a történelmet. Senki nem okul semmin.”

KOSSUTH LAJOS

“Én egy mélységesen vallásos ember vagyok: - ez egy új vallásféle.”

ALBERT EINSTEIN

“Az az oka, hogy a nők nem futbaloznak, mert 11 nő soha nem viselné ugyanazt a ruhát nyilvánosan.”

PHILLIS EILLER

“Ha próbára akarod tenni egy ember jellemét, akkor adj neki hatalmat”

ABRAHAM LINCOLN

“Angliát és Amerikát a közös nyelv válassza el egymástól”

G. B. SHAW

“A szerelem olyan bűn, amelyben nem lehetünk meg cinkostárs nélkül.”

CHARLES BAUDELARIE

“Hinnünk kell a szerencsében, másként mivel magyaráznánk azok sikerét, akiket utálunk?”

JEAN COCTEAU

“Az állat, ha valamire szüksége van, tudja, hogy mennyire van szüksége: az ember, ha valamire szüksége van, a mértéket nem ismeri.”

DÉMOKRITOSZ

Hozzászólás

A trianon utáni dal erdélyi változatát Székelyudvarhelyen hallottam: Kalász, kalász, árva magyar kalász, mért hull a könny a búzaszemekre? Gyergyó felől úgy sír a szél, árva magyar kalászuából keserű a kenyér. Fenyő, fenyő árva

magyar fenyő árva magyar fenyő, mért sír a szél a csíki hegyeken? A jó Isten úgy rendezé, integet a fenyő ággal minden égtáj felé. (1980).

Losonci Miklós

A cseresznyeszerzés

Egészen mást jelentett a rendszerváltás előtt, mint ma. Ananászt egész gyerekkoromban egyszer láttam. Mandarint egyszer sem. Narancsot minden karácsonykor lehetett csak kapni, de banánt csak évente egyszer. Nagyapámnak voltak földjei, erdői, szőlői és gyümölcsösei. Mindezek együtt 10 hektár, de 1958 – ban mindent elvett az állam. Még abban a hónapban elhunyt nagyapám. „A szíve megszakadt”. Így hatvan évig lakótelepen éltem. Arégi virágzó gyümölcsösöket felverte az erdő. Így az egész határ tele volt hatalmas, kiöregedett cseresznyefákkal. Bolti gyümölcs híján az erdőben kerestünk gyümölcsöket magunknak. Zölden nem ettünk meg semmit, de ami már kezdett sárgulni – azt már ettük. Mielőbb megpirosodhatott volna. Fát sosem vittünk haza, de gyümölcsöta gyomrunkban igen. Az nem látszott, Száz éve a gyümölcsösökben

kutakat ástak a gazdák. A kávéjukat utólag valakik ellopták. Három ilyen találtam. Egyet Pomázon a Nagy-kevevény alján, egyet a régi 11 – es út mentén. Szentendre és Budakalász között, egyet a Kőhegy alján Szentendrén. Jelentettem ezeket a „tanács házakon”, de nem lettek betemetve. Csoda, hogy senki nem esett beléjük. Arany Jánosék még madártojást is szedtek az erdőkben. Mi soha, csak sárguló cseresznyét, barackot, szilvát, és otelló szőlőt. Ami rosszízű de fagyűrő és tele volt vele az új erdő. Víz sosem vittünk, ezért marékszámba ettük a szedret szomszédunknak. Galagonyát, papsajtót ettünk. Csipkét ritkán, kökényt soha mert az már nekünk is túl savanyú volt. Mandula fa rengeteg van az erdőben, de ehetetlenül keserűek.

Losonci Miklós

Trianon okai

A honfoglaló magyarok a szállásterületeiktől nagy távolságokra védősávokat hoztak létre. Ez volt a gyeprendszer. Az ausztriai Enns folyótól Moldváig. Benépesíteni viszont képtelenek voltak. A tatárok két év alatt módszeresen kiirtották a lakosság felét.

A törökök szintén százötven év alatt elnéptelítették az Alföldet. A földesurak magyarok maradtak, de a munkákat betelepülők is végezték a végeken. Ezt a demográfiai helyzetet

rögzítette Trianon. Elviselhetetlen fájdalmat okozva nemzeti tragédiánkkal. Az utódnemzetek viszont egymás között házasodnak. A szerelem biztosítja a beltenyészet okozta genetikai degeneráció elkerülését. Már Hunor és Magyar sem a saját törzséből szerzett feleségeket, hanem az „idegenékből!” A keresztények között folyamatos a nélkülözhetetlen keveredés. Magától értetődően.

Losonci Miklós

Népek a Pilisben

Pilis- hegység egy nagy háromszög alakú területen fekszik, melynek két befogóját a Duna folyása alkotja Esztergomtól Budapest északi határáig, átfogóját pedig a Vörösvári völgy, Óbudától Esztergomig. Ezen a területen az 1900. évi népszámlálás szerint esztergomi járásban 81 pomázi járásban 106 lakos négyzet kilométerenként. Az országos átlaghoz a terület népsűrűsége elég nagy volt. Ugyanakkor viszont,

ha kiemeljük ebből Pilisszentlászló belterületét, a művelés alá vont termőföldeket, kaszálókat és a községhez tartozó erdőket, az kerekén 16 m² km. Erre az igen jelentős területre alig 1 000 lakos jutott. Tehát 62 lakásra jutott egy négyzetkilométernyi terület. Ettől viszont Pilisszentlászló nem tartozott a gazdag falu kategóriába.

F R

A társadalmi munka örömei

Több szem többet lát. Több kéz hamar kész. Közös munka jobban halad. Közös étel jobb ízű falat. Az emberiség ősei nem tudtak repülni. Lassan úsztak, lassan futottak és lassan másztak a fára. Ezért kényszerültek rá a közösség nyújtotta biztonságra. A páviánoknak félelmetes méretű szemfogaik voltak. Ezek hiányában az ember elődeink köveket fadarabokat hajigáltak a ragadozók felé. Mivel a szívük a baloldalon volt, Így a jobbkezes dobás kevésbé terhelte a szívet, ezért lettünk jobbkezesek. Évmilliókig csoportos gyűjtögetésből éltünk, alkalmi halászattal, vadászattal. Amik szintén csak csoportosan kecsegtettek eredménnyel. Mindössze tízezer éve éltek őseink növénytermesztésből és állattenyésztésből. Minden társadalom agrártársadalom kellett legyen az életben maradáshoz. Háromnegyed részük kellett mezőgazdasággal foglalkozzon. Ezek a munkák”kalákában” történtek akárcsak a házépítések. A tüzet körülvéve melegedtek, és dolgoztak a fényénél csoportosa. A kétmillió év alatt felhalmozott kőolajat most hasznosítja az emberiség. A kollektív mezei munkát felváltotta a gép. Egyetlen traktor átlagosan ezer ember munkáját végzi el. Az emberek igénye azonban azokra az időre emlékezteti őket, amikor 1-2 millió

éven keresztül közösen tudták csak megszerezni, a minimális mennyiségű ennivalójukat, időnként emberfeletti erőfeszítés árán. Nagyon ritkán, a nyárvégi bőségek idején esetleg játszi könnyedséggel. A társadalmi munkák közben elfogyasztott „összeadott” ennivalók Uram bocsáss innivalók is kétmillió év ősközösségi szokását, hozzák vissza. Akárcsak a közös munkákat követő bográcsozások, grillezések. A régi időkben nem volt szükség iskolákra, intőkkel és dolgozatokkal. A közös munkák és étkezések alatt tanítás nélkül „lestek el” minden ismeretet a „kicsik” a „nagyoktól”, és így fejlesztették egymás képességeit halálukig. A közösen gyűjtött tűzifa fényében „megvilágosodtak” jól laktak és melegedtek. Ma a laptopok, tabletek és okostelefonok korában mind enki EGYEDÜL „tanul” (butul) , játszik és tölti az idejét. Utazás közben sem a tájban gyönyörködnek a fiatalok, hanem végig az „okostelefonjukat” nyomkodják. Másodlagos információkért, az elsődleges helyett. A közösen végzett munka élménye, és eredményének büszkesége azonban túlesz minden laptopos, tabletes, stb. stb. sikerélményen, és fenntartja az egészségünkre.

Losonci Miklós

Anka lélekvándorlása

Esztergom közelében olt hajdanában egy szegényes kis falucska. Nem volt ott tán harminc kisablakos háznál több. A szerényhajlékok szalmatetői házai szinte egymást támogatták.

Ezekből a házikókból az egyik a Skrobár családhoz tartozott. Ez a szegény család ugyanúgy élt, mint a falucska többi lakója. Reggel korán keltek, kimentek az urasági birtokra robotolni és utána sötétedésig saját földjeiket művelték. Bizony nem volt örömteli íz élet a szegény családban. A gazdasszony, az a legöregebb.

A nagymama a kamraajtót mindig kulcsra zárva tartotta, hogy az élelem kitarson a jövő évi termés betakarításáig. A házakhoz közel egy patakocskára folydogált, melyet a hegy alatti forrás

táplált. A patakon túl kezdődtek a földek. A szérűskert a patak mellett volt található. A faluba egyszerű út vezetett, amely a megyei úthoz csatlakozott, amely városokat kötött össze. Ezeket az utakat Hradská cesztának – Várút – nak, - Ország – útnak nevezték. Ezeken kívül voltak még kereskedelmi utak, melyek országokat – országokkal, tengereket tengerekkel kötöttek össze. Most a gyalogösvényen menjünk, amely Skrobár család szegényes hajlékához visz, ahol egy borzalmas történet kezdődik.

Skrobáréknak volt egy lányuk, aki idő előtt férjhez ment. Idővel várandós lett – gyereket várt!

Megérkezett a szülés ideje. Szülési fájdalmak kínozták. A Skrobár család leánya egész éjjel

szenvedett, a csecsemő nem érkezett mer erre a szegényes világra. Ezért reggel a férj elment a lovakkal rendelkező komájához, megkérte, hogy vigye be feleségét minél előbb a közeli városban lévő kórházba.

Komája rögtön befogta a lovakat, és az asszonykát bevitték a kórházba. A gyermeket sikerült megmenteni, de az édesanyja halálosan kimerülve, örök álmra szenderült.

Az ottani temetőben pihen élettelen teste, A gyerekekről azután az idős Skrobár szülők gondoskodtak, de nem volt ám az egészen úgy...

Egyszer a Skrobárék szomszédja, az öreg Oszlács észrevette, hogy a szérűskertben lévő fészerből valaki lopja a szénáját. Elhatározta, hogy ezt a tolvajt elkapja! Az egyik napon még sötétedés előtt elment a fészerbe, felmászott a szénára, és várta mi fog történni. Nos, mint idősebb ember nemsokára elaludt...

Éjfél körülugatásaikkal jeleztek a kutyák. Az öreg Oszlács felébredt. Felkelt, körülnézett és egyszer csak látja, ahogy egy bizonyos nő teljesen fehérben

a falu felé közeledik. Szoknyáit felemeli, amikor köveken lépkedve megy át a patak vizén... Egyenesen Skrobárék házához megy. Az udvarban megáll a szoba ablaka előtt – aztán hirtelen eltűnik. Akkor Oszlács felfogta, hogy az nem volt senki más, mint a megboldogult Anka lelke Skrobárék lányának. A fiát jött meglátogatni. Azután Oszlácsra nagy láthatatlan ijedtség szállt! Nagy robajjal kinyitotta házát, és még nagyobb remegéssel gyújtott világosságot. Mikor elmesélte feleségének mit látott, az röviddel utána hasmenést kapott az ijedtségtől. Vállkendője a legrosszabb helyre esett, de végül jól járt, mert meleg vízbe mártotta. Ezt követően, hosszú évtizedekig beszédtema volt Skrobár Anka lelkének gyermeke utáni vágyakozása.

A fenti elbeszélést, kis legényként hallottam tollfosztáskor. Mivel most már több mint fél évszázada megszűntek a tollfosztások, megírtam ezt az esetet ebbe az újságba, hogy emlékezete örökké megmaradjon.

F R

I. László királyunk

930 évvel ezelőtt, 1095. július 29. halt meg községünk védőszentje I. Szent László királyunk.

I. Géza halála után Magyarország királya testvére László lett. I. László – hasonlóan Gézához – Lengyelországban született (édesanyjuk Lengyel hercegnő volt), Nyitrán nevelkedett ugyanúgy fejedelemnek volt kinevezve – előbb Biharban, majd Géza trónra lépése után, Nyitrán, is. Korabeli krónikák emlegetik, hogy László jól forgatta a kardot. Salamonnal és Gézával a besenyők elleni közös hadjáratokon kitűnt a csatákban. A mogyoródi Salamon király elleni küzdelemben bátorságával szintén jelentősen hozzájárult a diadalhoz. Mikor trónra lépett, bebizonyította, hogy megfontolt előrelátó uralkodó. Megerősítette a központi hatalmat. Uralkodásával az országban befejeződtek a trónviszályok. Kiépítette az egyházi és világi igazgatást, sok törvényt adott ki. Viszályban amely kitört VII. Gergely pápa és IV. Henrik német császár között, a pápa oldalán állt.

Ezért a katolikus egyházfő hamar elismerte királynak, és támogatta Magyarországnak a német birodalommal szembeni függetlenségi törekvéseit. I. László visszaverte a besenyők támadásait, és hódító hadjáratokat kezdett. Magyarországhoz csatolta Horvátországot, kelet Erdélyt, és idővel Halicsot is. I. László Magyarország legismertebb uralkodói közé tartozik. Nagyon gondoskodott az egyház fellendüléséről. Megújította a nyitrai püspökséget alapított, felújított és építtetett több templomot, és kolostort. Közbenjárt I. István királynak (aki nagyapját, Vazult megvakította, és ólmot is öntetett fülébe, előtte Koppányt kegyetlenül megölte, majd felnégyeltette) szentté avatásában. „Isten nem ver bottal” – szól az ősi mondásunk. Legelső királyunk több leánygyermek

csecsemő-gyerekkorban meghalt. Fiában sok örömét nem lelhetette, mert nem volt igazán férfias alkat. Édesanyja Bajor Gizella rokonsága sem látta őt alkalmasnak a magyar trónra.

Aztán azon a bizonyos vadászaton jött a „vadkan”....

1195.- ben I. Lászlót is szentté avatták. László királyunk enyhített a legelső királyunk István (aki borzalmas kegyetlenséggel meggyilkoltatta édes

vér szerinti rokonságát) szigorú törvényein. Származását tekintve, ahogy igen nagy tudású Ackermann atyánk említette annakidején prédikációjában: - származását tekintve, Szent László királyunk Európa bármelyik trónján ülhetett volna.

Kultusza I. Lászlónak

Középkorban I. László alakja sok legendával volt övezve. Mint lovagkirályt megénekelték, mint igazságos uralkodót a jobbágyok felett. Büszke cselekedeteit templomok falfestményein

ábrázolták. Leggyakrabban, a templomi oltárokon mint lovagot harcban hegyorommal kettős kereszttel. Templomunkban komoly méretű képen az oltár közepén. Két oldalt István királyunk és fia Szent Imrének szobrai kerültek elhelyezésre.

I. László rendeleteiből

„Ha valaki nem tartja be a vasárnapot és az ünnepnapokat nem szenteli, vagy nem böjtöl a száraz napokat nem tartja be (pazarol) templomba nem jár, vagy saját halottait nem a templom mellé temeti, had böjtöljön tizenkét napig kenyéren és vizen, a sírhanton. Amennyiben úr a szolgának vagy szegény vendégének vagy falubelijének nem a templom mellé temeti, ugyanúgy legyen megbüntetve”.

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015